

F E N E S T R A

HOVORÍM
NIE

VÝROČNÁ SPRÁVA 2020

O NÁS

Fenestra je ženská mimovládna organizácia, ktorej poslaním je realizovať aktivity smerujúce k rozvoju demokracie a občianskej spoločnosti založenej na osobnej slobode a zodpovednosti, v ktorej občania a občianky môžu naplno užívať svoje ľudské práva.

Tieto ciele sa usilujeme špecificky naplňovať v oblasti zasadzovania sa za právo žien, ktoré zažívajú násilie v partnerských vzťahoch, a ich detí na dôstojný a sebaurčujúci život bez násilia.

Našou víziou je spoločnosť, v ktorej každá žena slobodne rozhoduje o svojom živote, plne užíva svoje práva a slobody bez násilia a diskriminácie.

Vznikli sme v roku 1996 ako prvé materské centrum na Slovensku a od roku 1999 prevádzkujeme Poradenské centrum Fenestra v Košiciach, v ktorom poskytujeme priamu pomoc a podporu ženám zažívajúcim násilie v partnerských vzťahoch a ich deťom.

Sme skupina žien, ktoré sa snažia prispievať k pozitívnym zmenám v životoch žien, ktoré

zažívajú násilie v párových vzťahoch, a ich detí.

Počúvame, čo nám hovoria ženy a ich deti.

Rešpektujeme ich skúsenosti.

Hľadáme spôsoby účinnej pomoci, podpory a ochrany.

Učíme sa od tých, ktorí majú viac skúseností.

Vzdelávame tých, ktorí potrebujú vedieť viac.

Spolupracujeme, aby ženy a deti našli pomoc, podporu a ochranu.

Vyhodnocujeme to, čo robíme, aby sme neopakovali chyby.

Považujeme za prioritu, aby všetky ženy a deti zažívajúce násilie mali možnosť získať takú pomoc, podporu a ochranu, ktorá im umožní žiť dôstojný život v bezpečí bez násilia a diskriminácie. Na dosiahnutie tohto cieľa realizujeme širokú škálu programov a projektov.

Kontaktné údaje

Fenestra
Festivalové námestie 2
P.O.Box F-12
042 92 Košice

Telefón: +421 911 224 777
E-mail: fenestra@fenestra.sk
Web: <https://fenestra.sk>

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

ÚVODNÉ SLOVO

Milé priateľky a milí priatelia,

táto výročná správa je reflexiou bezprecedentného roka, ktorý sme nikdy predtým nezažili. Prvý rok pandémie koronavírusu bol pre nás, ako aj pre všetkých ostatných ľudí, náročnou a úplne novou skúsenosťou.

Museli sme sa zo dňa na deň vzdať slobody vo veciach, ktoré sme považovali za samozrejmosť, či už je to stretávanie sa s ľuďmi alebo chodenie do práce a do školy. Kontakt s inými ľuďmi prestal byť bezpečný. Zmenilo sa naše každodenné fungovanie v práci i v súkromí a až na krátku vydychnutie v lete sme čelili a stále čelíme dlhodobej kríze.

V nej väčšina z nás zažíva viacnásobné straty – stratu slobody, stratu pocitu bezpečia, mnohí ľudia stratili v dôsledku pandémie zamestnanie a ekonomickú istotu a mnohí, žiaľ aj blízkych ľudí. Mnohí a mnohé zažívame, že v takejto situácii nemáme moc rozhodovať o svojom živote, na akú sme boli zvyknutí a zvyknuté.

Ženy zažívajúce násilie zo strany partnera alebo manžela žijú krízu spojenú s podobnými stratami a neslobodou aj dlhé roky a aj bez toho, aby sme mali v krajine pandémiu. Aj ony strácajú v dôsledku kontroly

a uplatňovania moci na strane násilného partnera slobodu rozhodovať o svojom živote – slobodu ísť kam chcú, stretnúť sa s ľuďmi, ktorí sú im blízki alebo slobodne vysloviť svoj názor. Aj pre ne môže byť kontakt s ľuďmi nebezpečný – násilní muži môžu vystupňovať kontrolu, izoláciu a iné formy násilného správania, ak sa žena stretne s kamarátkami alebo kolegyňami proti jeho vôli. Najnebezpečnejší je pre ženy zažívajúce násilie kontakt s tým najbližším človekom – ich partnerom. V dôsledku kontroly, vyčerpávania a zastrasovania zo strany násilného partnera sú izolované ony samy a často aj ich deti.

Pandémia COVID-19 preto znamenala, že ženy zažívajúce násilie a ich deti žili paralelne v dvoch krízových situáciách – v situácii násilia, ktoré zažívali a v situácii novej pandémie. Okrem obáv o svoje zdravie a zdravie svojich blízkych v dôsledku pandémie boli vystavené riziku vystupňovania násilia zo strany násilného partnera. Ak potrebovali kvôli tomu z domu odísť na bezpečné miesto, mali veľmi obmedzené možnosti, najmä počas prvej vlny pandémie na jar 2020.

O násilí na ženách sa počas prvej vlny pandémie hovorilo v spoločnosti veľa. Počuli sme, že násilie na ženách narastá, že

ženám hrozí vyššia miera ohrozenia, izolácie a kontroly. Apelovalo sa na ženy, aby násilie hlásili na políciu a nebáli sa. A to v situácii, keď aj mnohé inštitúcie fungovali s obmedzeniami a štát ani samospráva neprijali v prvej vlne pandémie žiadne špecifické opatrenia, ktoré by ženám a ich deťom pomohli ísť do bezpečia, keď to potrebovali – nemali možnosť prednostného testovania v situácii ohrozenia, neboli vytvorené špeciálne karanténne miesta, ktoré by spĺňali požiadavku na zaistenie bezpečia žien a ich detí a v ktorých by mohli bezpečne prečkať karanténu pred nástupom do bezpečného ženského domu.

V našom poradenskom centre sa nám podarilo veľmi rýchlo prispôbiť poskytovanie pomoci a podpory ženám podmienkam pandémie. Vďaka tomu sme mohli byť ženám k dispozícii bez prerušenia počas celého trvania pandémie. Pomohlo nám najmä to, že sme mali už pomerne zabehnutý systém, ktorý nám umožnil fungovať tak, aby sme zabránili riziku šírenia ochorenia COVID-19 v rámci tímu a dostatočné technické vybavenie, aby každá poradenská pracovníčka mohla byť ženám k dispozícii v situácii, keď osobný kontakt nebol možný. Prijali sme aj opatrenia pre krízové situácie

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

a v mnohých prípadoch sme prispôbili aj čas poskytovania pomoci a podpory možnostiam, ktoré mali ženy. Viac o tom, aká bola skúsenosť žien a ich detí počas pandémie, čomu čelili a čo to znamenalo pre naše poradenské centrum, nájdete v časti venovanej poskytovaniu pomoci a podpory.

Najmä počas prvej vlny pandémie sme aj my komunikovali s médiami o situácii žien zažívajúcich násilie a aj prostredníctvom iniciatívy Prezidentky SR Zuzany Čaputovej sme mali možnosť v online rozhovore s ňou a so zástupcom a zástupkyňou ďalších dvoch organizácií, ktoré pracujú so ženami a/alebo s deťmi, prispieť k informovaniu ľudí o skúsenosti a situácii žien zažívajúcich násilie a ich detí.

Zvýšená pozornosť, ktorá bola násiliu na ženách a domácejmu násiliu v spoločnosti venovaná, vyústila aj do iniciatívy Ministerstva spravodlivosti SR vytvoriť na Slovensku intervenčné centrá. Ide o proaktívny prístup, v ktorom polícia aktívne spolupracuje pri vykázaní násilnej osoby s intervenčným centrom, ktoré následne kontaktuje ženu a ponúka jej ďalšiu pomoc a podporu. Do diskusie o tom, ako by mohli takéto intervenčné centrá fungovať sme prispeli

spolu s inými organizáciami aj my v podobe konzultácií a pripomienok k navrhovanej právnej úprave vo fáze jej prípravy a aj neskôr, v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Viac o tejto, ale aj ďalších advokačných aktivitách nájdete v časti výročnej správy, ktorá sa im venuje.

Napriek roku, ktorý bol plný rôznych obmedzení a zmien, ktorým sme sa potrebovali prispôbiť, to bol aj rok nových, ale aj pokračujúcich spoluprác. Jednou z nich je spolupráca, ku ktorej nás prizvala spoločnosť IKEA, ktorá si dala záväzok dva roky sa venovať problematike násillia na ženách. Okrem kampane pod názvom #zabezpecnydomov, má v pláne podporiť aj poskytovanie priamej pomoci ženám a ich deťom, ako aj aktivity do vnútra firmy namierené na podporu zamestnankýň, ktoré majú skúsenosť s násillím v partnerských vzťahoch a na rodovú rovnosť. Ceníme si túto príležitosť a dôveru, ako aj partnerský prístup IKEA k spolupráci.

Ani rok s pandemiou nás neodradil od toho, aby sme sa pustili do kampane 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách. Práve naopak, boli sme presvedčení, že práve v takejto

bezprecedentnej situácii je dôležité nájsť spôsob, akým kampaň a jej hlavné odkazy verejnosti priniesť. Ako sa nám to podarilo sa dozvieme z časti výročnej správy, ktorá sa venuje našim aktivitám v rámci zvyšovania občianskeho aktivizmu

O našich ostatných aktivitách – o novej webovej stránke, o publikácii, ktorú sme napísali pre súdy a prokuratúry, o vianočnej zbierke pre ženy a deti v spolupráci s Lean In Slovakia a ďalších – sa dočítate viac na nasledujúcich stranách.

Na záver tejto úvodnej časti by som sa rada poďakovala všetkým ľuďom, organizáciám a súkromným firmám, ktoré nás v uplynulom roku podporili a ukázali tak solidaritu so ženami zažívajúcim násilie a ich deťmi aj počas tak náročného roka, akým rok 2020 nepochybne bol.

Mgr. Dušana Karlovská
Programová riaditeľka

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

POSKYTOVANIE POMOCI A PODPORY ŽENÁM ZAŽÍVAJÚCIM NÁSILIE

V roku 2020 sme poskytovanie pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie zabezpečovali vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Čiastočne sme na chod poradenského centra využili aj vlastné zdroje, zdroje získané podielom zaplatenej dane z príjmov (2%) a súkromné dary.

Právnu pomoc a advokátske zastupovanie žien zažívajúcich násilie na súdoch sme poskytovali vďaka podpore z Ministerstva spravodlivosti SR a z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

V Poradenskom centre Fenestra (ďalej len PCF) v roku 2020 poskytovali špecializované poradenstvo 2 poradenské pracovníčky zamestnané na plný úväzok. Ďalšia pracovníčka zamestnaná na čiastočný úväzok zabezpečovala poskytovanie pomoci a podpory prostredníctvom telefonickej linky pomoci. Právnu pomoc

a advokátske zastupovanie poskytovala pre naše klientky 1 externá advokátka.

Služby poskytované našim Poradenským centrom sú dostupné všetkým ženám. Rešpektujeme rozmanitosť žien a ich detí, ako aj rozmanitosť ich potrieb a tak aktívne prispievame k praxi založenej na nediskriminácii.

Pomoc a podporu, ktorú ženám poskytujeme je dlhodobá a bezplatná.

Aj v uplynulom roku sme mali snahu zvýšiť kapacity poskytovania pomoci a podpory v našom poradenskom centre prijatím dvoch nových poradenských pracovníčok, aby pomoc a podporu mohlo dostať čo najviac žien zažívajúcich násilie, ktoré ju potrebujú. V septembri 2020 sme zrealizovali výberové konanie. Do ústneho kola výberového konania postúpili len 4 uchádzačky zo 60. Ostatné nespĺňali zákonné podmienky pre poskytovanie špecializovaného poradenstva na požadované vzdelanie a prax so ženami zažívajúcimi násilie a ich deťmi. Ponuku na trvalý pracovný pomer dostali 2 uchádzačky, ktoré sa ale z rôznych dôvodov rozhodli ponuku neprijat'. Takýto výsledok nás, samozrejme,

nepotešil a znamenalo to aj, že sme príspevok od Košického samosprávneho kraja, ktorý bol plánovaný na tento účel, v plnej výške vrátili. Aj keď sme mali v pláne opätovne vyhlásiť výberové konanie s odstupom niekoľkých mesiacov, pandemická situácia, ktorá sa začala rapídne zhoršovať ku koncu roka, nám to neumožnila. Dúfame, že sa nám tento cieľ podarí dosiahnuť v budúcom roku.

V roku 2020 sme celkovo poskytli špecializované poradenstvo 140 ženám.

V roku 2020 bolo 108 klientok dlhodobých a tvorili 77% z celkového počtu klientok. V uplynulom roku kontaktovalo naše poradenské centrum 70 nových klientok, tvorili 50% z celkového počtu klientok.

Okrem priamej pomoci a podpory ženám sme v roku 2020 poskytli poradenstvo 47 osobám, ktoré nás kontaktovali kvôli žene zažívajúcej násilie, ktorú poznali alebo s ňou boli v kontakte. Takéto osoby nazývame "tretie osoby" a rozlišujeme, či ide o pracovníkov/čky inštitúcií alebo blízke osoby, teda rodinných príslušníkov/čky ženy, známych/e, priateľov/ky.

Tab. 01 Počet osôb, ktorým sme poskytli poradenstvo

klientky	140
tretie osoby	47
SPOLU	187

Tab.02 Tretie osoby, ktoré kontaktovali PCF

inštitúcie	20
blízke osoby	27
nezadané	1
násilník	1
rodina	15
známi/e a priatelia/ky	10
SPOLU	47

Tab.03 Počet poradenských úkonov PCF podľa foriem poradenstva

Telefonické poradenstvo	2697
Mailové poradenstvo	2843
Komunikácia poštou	1
Osobný kontakt	2472
Jednanie za klientku	71
Sprevádzanie klientky	2
Písomnosť	208
Štúdium dokumentácie ku klientke	356
SPOLU	8650

V roku 2020 sme celkovo poskytli ženám **8650 úkonov poradenstva**.

V tabuľkách č.03 a č.04 uvádzame prehľad počtu úkonov Poradenského centra Fenestra za rok 2020 podľa foriem a druhov poradenstva.

Ekonomicky oprávnené náklady v zmysle zákona o sociálnych službách č. 448/2008, §67a, ods. 3 písm. g) na hodinu špecializovaného poradenstva v roku 2020 tvorili 10,49 Eur.

Poradenstvo v roku pandémie COVID-19

Rok 2020 priniesol **nové výzvy pre poradenstvo**. Po vypuknutí pandémie sme sa potrebovali veľmi rýchlo adaptovať na nové podmienky tak, aby sme mohli aj naďalej, bez prerušenia výrazných obmedzení, poskytovať pomoc a podporu ženám zažívajúcim násilie. Od vyhlásenia mimoriadnej situácie a neskôr núdzového stavu v polovici marca sme prešli na prevažne dištančné formy

poradenstva. V prípade osobného kontaktu so ženami sme dodržiavali nariadené hygienické opatrenia. Počas celého obdobia sme poskytovanie poradenstva prispôbovali protipandemickým nariadeniam, ako aj usmerneniam Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré počas trvania núdzového stavu vydalo príkaz, ktorým bolo naše poradenské centrum, ako aj množstvo ostatných podporných služieb určených ako subjekty hospodárskej mobilizácie. Aj napriek tomu, že dištančné formy kontaktu nikdy nedokážu stopercentne nahradiť osobný kontakt, sme sa my, aj ženy samotné, veľmi rýchlo prispôbili situácii a to, že pomoc a podpora boli naďalej dostupné vnímali ženy ako veľmi podporné. Táto skúsenosť otvorila možnosť zachovať dištančné poradenstvo aj do budúcnosti, najmä pre ženy, ktoré nevedia z rôznych dôvodov prísť osobne do PCF (napr. žena je z iného mesta, žena je pod nepretržitou kontrolou zo strany násilného partnera a pod.).

V neposlednom rade pandémia ešte viac poukázala na **potrebu hľadať rôzne spôsoby, akými zabezpečiť čo najvyššiu mieru**

dostupnosti pomoci a podpory. Preto do budúcnosti plánujeme spustiť online chat pre ženy zažívajúce násilie, pre ktoré nie je bezpečné iným spôsobom poradenské centrum kontaktovať.

Pre zabezpečenie prevencie nákazy a dodržiavania protipandemických opatrení sme potrebovali mať zabezpečené aj ochranné pomôcky. Tie nám počas celej pandémie zabezpečoval Košický samosprávny kraj. Pomôcky využívali pracovníčky PCF a zároveň boli distribuované aj klientkam, ktoré si ich v dôsledku zlej ekonomickej situácie nemohli dovoliť.

Skúsenosti žien zažívajúcich násilie a ich detí v roku pandémie COVID-19

Pandémia spojená s lockdownmi bola obdobím, keď ženy trávili s násilným partnerom doma oveľa viac času, čo pre ne mohlo predstavovať **riziko vystupňovania násilia a prehlbovania izolácie**. Zároveň mali v takejto situácii násilní muži nad ženami **oveľa väčšiu mieru kontroly**.

Okrem toho nám mnoho žien popisovalo **zvýšenú záťaž**, zvlášť ak boli ich deti doma a

Tab.04 Počet poradenských úkonov PCF podľa typov poradenstva

Krízová intervencia	668
Sociálne poradenstvo	2846
Právne poradenstvo	1377
Advokátske zastupovanie	569
Právna konzultácia	2811
Psychologické poradenstvo	223
Konzultácia o klientke s inštitúciami	35
Konzultácia o klientke s tretími osobami	87
Iný	35
SPOLU	8650

COVID-19 PREDSTAVUJE PRE ŽENY RIZIKO VYSTUPŇOVANIA KONTROLY ZO STRANY NÁSILNÉHO PARTNERA.

#16DNI AKTIVIZMU

COVID-19 PREHLBUJE IZOLÁCIU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE.

#16DNI AKTIVIZMU

ony samy potrebovali pracovať. Ženy, ktoré sú už po odchode z násilného vzťahu, nám popisovali, ako ich násilný bývalý partner účelovo prestal chodiť na súdom určený kontakt s deťmi, aby nemohli cez deň pracovať. Prácu potom museli často doháňať v noci, čo ich prirodzene vyčerpávalo. Iné ženy hovorili o tom, ako ich násilný partner využíva pandémiu na **prenášanie celej zodpovednosti** za zdravie detí na ne a **zastrašovanie** cez rôzne účelové podnety na inštitúcie, v ktorých ich vykresľuje ako nezodpovedné matky.

Niektorí násilní muži **nerešpektovali protipandemické opatrenia**, dávali deťom dole rúška, vodili ich po rodinných návštevách alebo na výlety do zahraničia. Ženy žili v strachu, že sa ich deti nakazia a následne nakazia aj ich a ďalších rodinných príslušníkov - napríklad starých rodičov, keďže veľa žien, s ktorými pracujeme, po odchode z násilného vzťahu žije aj s deťmi u svojich rodičov. Niektoré ženy, najmä tie, ktoré pracovali v rôznych službách, stratili aj opakovane prácu a museli si nájsť brigády v menej bezpečných zamestnaniach, aby užívali seba a deti.

Pandémia mala **dopad aj na životy detí žien zažívajúcich násilie**. Pre mnohé deti je škola a stretnutia s rovesníkmi jediný únik z izolácie a zo strachu a ohrozenia, ktoré zažívajú doma. Dištančné štúdium teda bolo pre mnohé deti náročné, pretože neboli doma v bezpečí a/alebo nemali vytvorené vhodné podmienky na štúdium. Veľa detí žien, ktoré už odišli od násilných partnerov, sa necítilo počas kontaktu s otcom bezpečne, najmä vtedy, keď otec nedodržiaval protipandemické opatrenia.

V období pandémie mali ženy **sťažený prístup k ochrane, pomoci a podpore** zo strany rôznych inštitúcií. Právne služby a aj súdy fungovali v obmedzenom režime. Súdy rozhodovali iba v nevyhnutných konaniach a ostatné pojednávania boli odročené. Niektoré ženy zažili aj opakované odročenie pojednávania počas druhej vlny. Aj niektoré iné inštitúcie fungovali v obmedzenom režime. Ženy popisovali, že mali problém nakontaktovať sa na inštitúcie, predĺžili sa lehoty niektorých úkonov, bolo zložité zorientovať sa v informáciách a usmerneniach. To všetko prispievalo k pocitu neistoty, ktorý ženy prežívali.

Ženy, ktoré potrebovali okamžite odísť na bezpečné miesto, mali situáciu ešte viac sťaženú. Okrem vystupňovanej kontroly sťažovala plánovanie bezpečného odchodu aj znížená dostupnosť bezpečných ženských domov pre ženy a deti, najmä v prvej vlne. Ženy zažívajúce násilie a ich deti **nemali možnosť** okamžitého otestovania sa na COVID-19 alebo bezpečného miesta, kde by prečkali karanténu pred prijatím do bezpečného ženského domu.

Pandémia COVID-19 v mnohých oblastiach zvýraznila **potrebu systémových a špecifických riešení násilia na ženách**, ktoré nám dlhodobo v krajine chýbajú.

COVID-19 SŤAŽUJE PRÍSTUP ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE K OCHRANE A POMOCI.

#16DNIAKTIVIZMU

COVID-19 MÁ DOPAD AJ NA DETI ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE.

#16DNIAKTIVIZMU

COVID-19, ROVNAKO AKO NÁSILIE NA ŽENÁCH, OHROZUJE ŽIVOTY.

#16DNIAKTIVIZMU

ADVOKAČNÉ AKTIVITY

V uplynulom roku sme sa v rámci advokačných aktivít venovali najmä

pripomienkovaní návrhov zákonov a strategickým dokumentom štátu k problematike násilia na ženách a rodovej rovnosti.

Viaceré z našich pripomienok boli prijaté a zapracované do finálnych verzií pripomienkovaných dokumentov, avšak boli aj také, ktoré sme považovali za zásadné a prijaté neboli.

Považujeme za pozitívne, že v prípade niektorých pripomienkových procesov alebo prípravy dôležitých dokumentov príslušné ministerstvá oslovili mimovládne organizácie k spolupráci a konzultáciám.

Na druhej strane by sme privítali, keby takáto odborná konzultačná činnosť bola pripravovaná ministerstvami vo väčšom časovom predstihu, aby bol dostatok času aj na hlbšiu diskusiu a aby bolo v tomto procese dostatok rešpektu k inej práci, ktorú mimovládne organizácie na dennej báze robia často s minimálnymi kapacitami.

Pripomienky k návrhu odpočtu Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách 2014 – 2019

Spoločne s inými členkami a členmi Výboru pre rodovú rovnosť sme pripomienkovali návrh odpočtu Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019.

Národný akčný plán (NAP) je **klúčový strategický dokument**, ktorý pomenúva oblasti, v ktorých je potrebné dosiahnuť pokrok a zároveň aj konkrétne ciele a úlohy pre jednotlivé rezorty, samosprávy a iných aktérov. Správa o jeho plnení by mala poskytnúť dobrý obraz o tom, kam sme sa v oblasti prevencie a eliminácie násilia na ženách za ostatných päť rokov posunuli, čo sa podarilo a čo nie.

Pripomienky a námietky sme poskytli vo viacerých častiach návrhu odpočtu a mnohé z nich sa týkali nepresností v terminológii, nejasností vo vykazovaných aktivitách, ako aj otáznikov ohľadom toho, nakoľko sa viaceré vykazované aktivity, napríklad v oblasti vzdelávania, skutočne týkali problematiky násilia na ženách. Vo viacerých prípadoch sme poukázali na to, že úlohy, ktoré boli v predkladanej správe

označené ako splnené, nebolo možné takto označiť, nakoľko pri legislatívnych a iných opatreniach nedošlo k vyhodnoteniu ich účinnosti.

Správa o plnení NAP-u je nielen informáciou o tom, aký pokrok sme za obdobie jeho implementácie dosiahli, ale je aj základom pre tvorbu národného akčného plánu na nasledujúce obdobie. Bez dôsledného vyhodnocovania naplnenia cieľov a splnenia úloh nebudeme mať dobrý východiskový materiál pre ďalší NAP, čo bude stáť v ceste definovaniu cieľov, ktoré budú postupne smerovať k skutočným systémovým zmenám.

Návrh Celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov 2020 – 2025 a Akčný plán celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVaR) pripravilo návrh novej celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov. Ide o strategický dokument, ktorý pokrýva viacero oblastí, v ktorých reálna rovnosť medzi ženami a mužmi nie je dosiahnutá, navrhuje priority v týchto oblastiach na obdobie piatich rokov a prostredníctvom akčného plánu pomenúva konkrétne

POMOC A PODPORA PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

úlohy a kroky, ktorými sa má dosiahnuť zlepšenie alebo pokrok v tejto sfére.

Naše pripomienky sa týkali najmä časti stratégie o násilí na ženách, keďže to, ako je problematika zarámcovaná v tejto stratégii, poskytuje aj rámec pre nový Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách.

Príprava nového Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách

Na jeseň 2020 sa začal aj proces prípravy nového akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách. Ako členky Výboru pre rodovú rovnosť sme boli spolu s ďalšími organizáciami a zástupkyňami a zástupcami ministerstiev a štátnych a verejných inštitúcií MPSVaR oslovené k spolupráci na jeho príprave.

Našou snahou je v tomto procese prispieť k tomu, aby nový akčný plán dobre pomenoval východiskovú situáciu, identifikoval oblasti, ktorým je potrebné sa v nasledujúcom období venovať a formuloval konkrétne úlohy, pre ktoré aj nastaví jasný rámec pre priebežnú kontrolu a monitorovanie ich plnenia príslušnými aktérmi.

Zabezpečenie financovania realizácie aktivít Národného akčného plánu zo strany štátu je rovnako nevyhnutné. Iba tak bude mať tento kľúčový strategický dokument aj skutočný potenciál dosiahnuť potrebné zmeny v oblasti prevencie a eliminácie násilia na ženách. Uvidíme, či sa to zodpovedným orgánom vo výsledku aj podarí dosiahnuť.

Pripomienky k návrhu novely Zákona 274/2017 Z.z. o ochrane obetí trestných činov

Ministerstvo spravodlivosti SR pripravilo novelu zákona o obetiach trestných činov, v ktorej okrem iného navrhuje zriadenie takzvaných **intervenčných centier** pre obeť domáceho násilia. Intervenčné centrá existujú napríklad v Rakúsku a účelom ich práce je proaktívna pomoc v prípadoch násilia na ženách v partnerských vzťahoch a domáceho násilia. Intervenčné centrá sú proaktívnou spoluprácou medzi políciou a podpornými službami pre ženy zažívajúce násilie alebo pre obeť domáceho násilia.

Podstatou našich pripomienok a návrhov k pripravovanej novele bolo najmä to, aby **intervenčné centrá boli čo najviac dostupné**, čiže aby sa

využila už existujúca sieť organizácií, ktoré sa špecificky venujú pomoci a podpore žien zažívajúcich násilie a ich detí. Rovnako sme navrhovali čo najširšiu povinnosť polície hlásiť prípady násilia na ženách intervenčným centrá, teda nielen v prípade, keď polícia násilnú osobu vykáže zo spoločného obydla.

V poslednom rade sme presvedčené, že každá skupina obetí, či sú to ženy, deti alebo starší ľudia má špecifické potreby, potrebuje špecifické postupy pri riešení situácie násilia a vysoko odbornú a dlhodobú pomoc a podporu. **Špecifickosť podporných služieb a aj intervenčných centier** je preto podľa nás potrebné zachovať.

VZDELÁVACIE AKTIVITY

V roku 2020 sa aj vzdelávacie aktivity, či už tie, ktoré sme organizovali a realizovali my, alebo semináre a workshopy, ktorých sme sa zúčastnili v rámci vzdelávania nášho tímu, presunuli do online priestoru. Najmä počas prvej vlny pandémie sme mali možnosť takto sa zúčastniť diskusií s našimi kolegyňami v zahraničí a vymieňať si informácie a skúsenosti s poskytovaním

POMOC A PODPORA PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

ochrany, pomoci a podpory ženám počas pandémie a lockdownov. Bol to dôležitý zdroj podnetov na uvažovanie o tom, ako byť ženám čo najviac podporné a zároveň to bol zdroj podpory pre nás samé.

Workshop pre zamestnankyne a zamestnancov Oddelenia služieb zákazníkom IKEA

V rámci spolupráce so spoločnosťou IKEA sme pre jej zamestnankyne a zamestnancov pripravili workshop, ktorého cieľom bolo, aby dokázali citlivo a správne reagovať na otázky alebo podnety zo strany zákazníčok a zákazníkov IKEA na Slovensku počas kampane k problematike násilia na ženách, ktorú IKEA realizovala v priestoroch svojho obchodného domu, ale aj prostredníctvom televíznych spotov a sociálnych médií. Okrem toho dala spoločnosť IKEA k dispozícii svoju telefonickú linku pre zákazníkov a zákazníčky, kde bolo možné získať viac informácií. Pred

samotným workshopom sme vypracovali pre oddelenie služieb zákazníkom najčastejšie otázky a odpovede k násiliu na ženách a workshop mal tieto poznatky viac vysvetliť a prehĺbiť.

Na príprave a realizácii workshopu s nami spolupracovali kolegyne z OZ HANA v Spišskej Novej Vsi.

Workshop „Vždy v prvej línii“

Tento workshop sme zorganizovali pre kolegyne z iných organizácií na Slovensku, ktoré poskytujú priamu pomoc a podporu ženám zažívajúcim násilie a ich deťom vo svojich poradenských centrách a bezpečných ženských domoch a na svojich telefonických linkách pomoci.

Prvá aj druhá vlna pandémie ukázali, že **špecifické podporné služby sú základným pilierom pomoci a podpory žien zažívajúcich násilie a aj v čase celosvetovej pandémie sú v prvej línii**. Neprestávajú poskytovať svoje služby ženám, práve naopak hľadajú spôsoby ako s nimi zostať v kontakte a byť pre ne dostupné. Naším zámerom bolo prostredníctvom workshopu vytvoriť priestor na zdieľanie skúsenosti s riešením krízy, ktorá nastala s príchodom

pandémie a aj priestor na vzájomnú podporu.

Workshopu sa zúčastnilo 19 účastníčok z 13 organizácií, s ktorými sme viedli bohatú a prínosnú diskusiu o tom, ako sa im podarilo vysporiadať s krízou, ktorú pandémia priniesla, čomu čelili a ako sa im darilo chrániť seba a aj ženy. Hovorili sme aj o tom, aká bola úroveň a kvalita opatrení a nariadení, ktoré boli prijímané na celoštátnej úrovni pre verejnosť a o tých, ktoré sme dostávali ako subjekty hospodárskej mobilizácie od MPSVaR SR, ako aj o situácii žien zažívajúcich násilie a ich detí. Sme veľmi radi, že sme myšlienku takéhoto workshopu mohli zrealizovať a že bol o diskusiu medzi organizáciami veľký záujem.

Workshop sme realizovali s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

Vzdelávanie tímu Fenestry

Rok s pandemiou bol paradoxne rokom bohatým na príležitosti pre naše vlastné vzdelávanie sa a najmä výmenu skúseností s kolegynami z iných krajín. Hneď v prvých mesiacoch pandémie sa začali mobilizovať viaceré európske a globálne siete ženských organizácií a ponúkali možnosť zúčastniť sa online workshopov a webinárov zameraných primárne na situáciu žien zažívajúcich násilie, ich bezpečie a dostupnosť podporných služieb pre ne a ich deti ako sú telefonické linky pomoci, poradenské centrá a bezpečné ženské domy.

V prvých mesiacoch pandémie bola veľmi cenná skúsenosť, ktorú s nami zdieľali kolegyně z Talianska a iných krajín najväčšie zasiahnutých prvou vlnou. Rovnako inšpirujúce boli príklady dobrej praxe z rôznych krajín, napríklad z Taiwanu, o tom, ako prijímať opatrenia proti pandémie na úrovni vlády tak, aby to neznamenal, že

ženy nebudú mať prístup k ochrane, pomoci a podpore.

Dôležité bolo počuť ženy z rôznych krajín hovoriť aj o situácii detí žien zažívajúcich násilie v súvislosti s pandemiou.

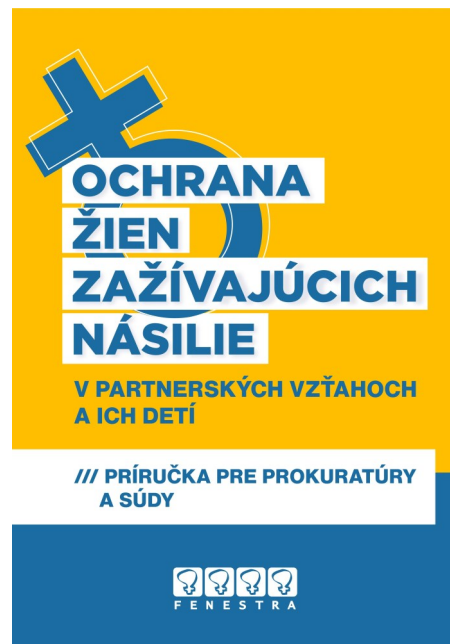
Za zorganizovanie týchto workshopov a webinárov a hlavne za pozvanie na ne ďakujeme najmä našim kolegyniam a sestrám z európskej siete WAVE (Women Against Violence Europe), Global Network of Women's Shelters a Global Rights for Women. Boli pre nás dôležitým zdrojom informácií a aj podpory v úplne novej situácii.

PUBLIKÁCIE

V druhej polovici roka 2020 sme pripravili príručku pre súdy a prokuratúru „**Ochrana žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch a ich detí**“.

Príručka je určená sudcom a sudkyniam, ako aj prokurátorom a prokurátorkám, pretože sú kľúčovou zložkou systému spravodlivosti. Či ide o trestné konania, konania o nariadenie neodkladných opatrení alebo konania v súvislosti s úpravou práv a povinností k deťom,

rozhodnutia v nich majú rozhodujúci vplyv na to, či budú ženy zažívajúce násilie a ich deti môcť žiť v bezpečí a bez ďalšieho násillia.

Veríme, že táto príručka naplní svoj účel a bude pre prokurátorov a prokurátorky, ako aj pre sudcov a sudkyne zaujímavým a užitočným pohľadom na problematiku násillia na ženách v partnerských vzťahoch a zároveň im bude nápomocná pri ich rozhodovacej praxi.

Publikácia vznikla v rámci projektu „Máme dosť informácií o násillí na ženách?“

POMOC A PODPORA PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

realizovaného s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerance.

ANALÝZY A MONITORINGY

Monitoring vražd žien (femicíd)

Aj v roku 2020 sme pokračovali v monitoringu vražd žien, ktoré boli zavraždené mužmi. Okrem vražd v dôsledku násilia, ktoré ženy pred vraždou zažívali zo strany partnera, manžela alebo bývalého partnera alebo manžela, sme sa zamerali aj na iné vraždy žien spáchané mužmi. Navyše, sme monitorovali aj pokusy o vraždy žien spáchané ich partnermi, manželmi alebo bývalými partnermi alebo manželmi.

Monitorovali sme obdobie od 1. novembra 2019 do 30. októbra 2020 a prípady vražd žien a pokusy o zavraždenie žien sme hľadali v elektronických médiách. Monitoring vražd žien z médií ukázal, že v

monitorovanom období bolo partnerom, manželom alebo bývalým partnerom alebo manželom zabitých alebo zavraždených 6 žien.

V období, ktoré sme monitorovali bolo mužmi, ktorí neboli ich partnermi, zabitých alebo zavraždených ďalších 5 žien. Pri pokusoch o vraždu, pri ktorých sa muži pokúsili zabiť svoju partnerku, manželku alebo bývalú partnerku alebo manželku, sme sa za monitorované obdobie zamerali na medializované okolnosti spáchania týchto trestných činov a tiež na to, čo zabránilo mužom vraždy dokončiť a zachránilo to ženám život. V troch prípadoch boli počas pokusu o vraždu ženy prítomné aj dospelé deti, ktoré buď svoje mamy bránili alebo privolali pomoc, pričom v jednom prípade utrpel syn vážne zranenia potom, čo na neho otec vystrelil. V jednom prípade zase pomoc privolali susedia potom, čo z bytu počuli krik a volanie o pomoc.

V ďalšom prípade muž, ktorý bol odsúdený na trest domáceho väzenia za inú trestnú činnosť a mal monitorovací náramok, niekoľkokrát bodol svoju partnerku, potom si dal

náramok dole a z miesta činu utiekol. Žena si napriek zraneniam dokázala zavolať pomoc zavolaním na linku 112.

Tieto príbehy, ako aj mnohé iné, ktoré sme v rámci monitoringu vražd žien zverejňovali v predošlých rokoch, poukazujú na najzávažnejšie dôsledky násilia na ženách a na ich deťoch. Deti žien zažívajúcich násilie v partnerských vzťahoch sú nielen často svedkami násilia na svojich mamiach alebo ho samé zo strany otca zažívajú, ale sú nezriedka aj svedkami pokusu o zabitie alebo zabitia svojej mamy. Vraždy žien v dôsledku násilia zo strany mužov sú mementom zlyhania celej spoločnosti.

Monitoring vražd sme realizovali s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerance.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

SPOLUPRÁCA

Aj napriek nemožnosti stretávať sa v osobnom kontakte sme sa v uplynulom roku snažili udržiavať kontakt s tými, s ktorými spolupracujeme dlhodobo a zároveň sme vstúpili do viacerých nových spoluprác. Najviac sa nám z dôvodov spôsobených pandemiou narušila pravidelnosť stretnutí v rámci Pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násilia na ženách v Košiciach, čo nás mrzí, ale veríme, že sa nám ju podarí obnoviť v budúcom roku, pretože je pre nás veľmi dôležitá a cenná.

V lete 2020 nás oslovila spoločnosť **IKEA** s ponukou na spoluprácu v rámci dvojročnej kampane k problematike násilia na ženách, ktorú v tom čase pripravovala. Kampaň a jej aktivity sa rozhodla realizovať v troch krajinách – Česká republika, Slovensko a Maďarsko.

V rámci spolupráce v roku 2020 sme sa podieľali napríklad na príprave a obsahu televízneho spotu a rozhlasových spotov kampane, pripravili sme informácie o kampani a násilí na ženách a workshop pre zamestnankyne

a zamestnancov oddelenia služieb zákazníkov a na ďalších aktivitách.

IKEA si na obdobie trvania kampane definovala aj záväzky a ciele, ktoré v nej chce dosiahnuť. Do roku 2022 chce zvýšiť povedomie o násilí, ktoré ženy doma zažívajú a tiež redukovat' mieru jeho akceptácie v spoločnosti, ako aj podporiť prijímanie špecifických riešení a opatrení, ktoré zabezpečia, aby ženy, ktoré zažívajú násilie v partnerských vzťahoch, mali prístup k adekvátnej špecifickej ochrane, pomoci a podpore a nedošlo tak k zhoršeniu ich súčasnej situácie.

V neposlednom rade IKEA finančne podporí aj poskytovanie priamej pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie.

Vážime si, že sa IKEA rozhodla venovať téme násilia na ženách a aj to, že nás prizvala k spolupráci. Na príprave kampane na Slovensku sme spolupracovali s OZ HANA a s výskumníčkou Barborou Holubovou. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu so spoločnosťou IKEA a na aktivity, ktoré budeme v rámci kampane realizovať.

Pokračovali sme v spolupráci s európskou sieťou **Women Against Violence Europe – WAVE**, v rámci ktorej viaceré z nás **pôsobíme v pracovných skupinách**, ktoré tvoria zástupkyne členských organizácií siete a ktorých cieľom je venovať sa špecifickým aspektom násilia na ženách. Výstupom jednej z pracovných skupín WAVE bola aj publikácia o dopadoch rodovo neutrálnych politík a opatrení vo vybraných

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

krajinách Európy na kvalitu a účinnosť ochrany, pomoci a podpory žien, ako aj na situáciu žien zažívajúcich násilie a situáciu špecifických podporných služieb pre ženy. Jednu z kapitol v tejto publikácii pripravovala naša kolegyňa, ktorá je členkou tejto pracovnej skupiny. V rámci výročnej konferencie siete WAVE, ktorá sa konala online, mala príspevok práve k tejto publikácii a kapitole, ktorú do nej pripravila.

Zároveň sme členkami Poradného výboru WAVE a jedna z nás je aj členkou Správnej rady WAVE.

V rámci nášho členstva v **Bezpečnej ženskej sieti proti násiliu na ženách (BŽS)** sme sa spoločne s kolegyňami z ostatných členských organizácií pravidelne stretávali online. Nosnou témou našich stretnutí bola prirodzene pandémia a jej dopady na podporné služby a na ženy, ako aj aktuálne dianie, ako bola príprava strategických dokumentov štátu alebo príprava vzniku intervenčných centier.

Na záver roka sme pre BŽS zorganizovali stretnutie

s kolegyňami z koalície NeNa – Ne násilí z Českej republiky. Naše krajiny sú si v mnohých ohľadoch podobné a často čelíme podobným výzvam. Preto nás veľmi teší, že prvé stretnutie prinieslo množstvo dobrej energie, aj nápadov, ktoré sme sa spoločne dohodli ďalej rozvíjať cez pravidelné stretnutia a aktivity v budúcnosti.

Aj keď sme sa usilovali čo najviac zachovať aj pravidelné stretnutia s členkami **Pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násillia na ženách v Košiciach** (PS KE), podarilo sa nám stretnúť raz počas prvej vlny pandémie a potom v závere roka na druhom Regionálnom stretnutí takýchto pracovných skupín v Košickom kraji, ktoré sme zorganizovali v spolupráci s kolegyňami z OZ HANA v Spišskej Novej Vsi a Pomoc rodine v Michalovciach.

Pandémia prerušila prípravu stratégie našej pracovnej skupiny a aktivity, ktoré sme v období pred ňou plánovali spoločne robiť, čo nás mrzí a veríme, že sa k nim vrátíme v budúcom roku. Napriek tomu bolo pre nás veľmi dôležité, že sa nám v rámci kontaktu s PS KE podarilo vymeniť si informácie

o fungovaní organizácií a inštitúcií zastúpených v Pracovnej skupine a dostali sme tak lepší obraz o tom, aká bola dostupnosť ochrany a pomoci pre ženy počas pandemického roka.

V neposlednom rade nás v rámci rôznych spoluprác potešila ponuka organizácie **Lean In Slovakia** na zorganizovanie Vianočnej zbierky pre ženy a ich deti. Na záver náročného roka sme vďaka tejto iniciatíve cítili podporu a záujem ľudí o to, aby ženy zažívajúce násilie a ich deti mali pekné Vianoce a aby sa im splnili želania, ktoré mali. Naše poďakovanie patrí nielen Lean In Slovakia za zorganizovanie zbierky, ale aj všetkým ktoré a ktorí do nej prispeli.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

ZVYŠOVANIE OBČIANSKEHO AKTIVIZMU

Kampaň 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách 2020

Ako sme už spomínali v úvode, minuloročná kampaň 16 dní aktivizmu pre nás bola výzvou najmä preto, že sme pre všetky plánované aktivity museli nájsť spôsob, akým ich preniesť do online priestoru a zároveň ich dostať k čo najväčšiemu počtu ľudí.

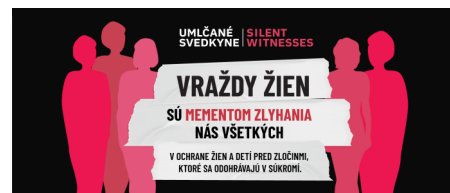
Podarilo sa nám to aj vďaka flexibilita a ústretovosti Ministerstva spravodlivosti SR, s ktorého finančnou podporu sme aktivity kampane realizovali a ktoré podporilo aj ostatné organizácie v nevyhnutných zmenách aktivít v dôsledku pandémie. Vďaka tejto podpore vznikla aj nová webová stránka kampane.

Najväčšou výzvou bolo do online priestoru preniesť

verejné zhromaždenie „Vypískajme násilie“ a výstavu „Umlčané svedkyne“, ktoré tradične robíme v Košiciach na ulici v kontakte s verejnosťou. Nakoniec sa nám podarilo pre verejné zhromaždenie vymyslieť formát jednoduchého videa, ktoré nám umožnilo spojiť do jedného celku kolegyne z iných ženských organizácií a z Bábkového divadla na rázcestí, s ktorými sme spoločne symbolicky vypískali násilie. Video malo vynikajúci ohlas, aj dosah – na Facebooku a na YouTube ho videlo spolu 178 000 ľudí.

Výstavu „Umlčané svedkyne“ sme do online priestoru preniesli tak, že sme pripravili špeciálnu podstránku k výstave na našej novej webovej stránke. Príbehy žien, ktoré boli v dôsledku násillia zavraždené násilným partnerom alebo manželom získané z monitoringu médií, sme dali graficky spracovať a spoločne s príbehmi žien z predošlých

rokov sme ich zverejnili na tejto podstránke. Následne sme informáciu o výstave šírili aj cez sociálne siete. Pripomínanie si príbehov žien, ktoré v dôsledku násillia zavraždil ich manžel či partner považujeme za dôležité, pretože nás upozorňujú na najzávažnejší dopad násillia na ženách a na potrebu účinnejšej ochrany, pomoci a podpory, aby sme vraždám žien mohli predchádzať.

Okrem týchto dvoch už tradičných aktivít kampane 16 dní aktivizmu sme pripravili na každý deň kampane aj **informácie o násillí na ženách v kontexte pandémie COVID-19**, ktoré sme publikovali na sociálnych sieťach kampane a aj na webovej stránke.

Naším cieľom bolo poskytnúť ľuďom relevantné informácie o tom, aká je situácia žien zažívajúcich násilie a ich detí a čo pandémie v situácii násillia pre ne znamená. Najväčší dosah mal leták s kontaktmi na telefonické linky pomoci, poradenské centrá a bezpečné ženské domy, ktoré sa na

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY AKTIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

Slovensku venujú poskytovaniu pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie a ich deťom. Veľký záujem bol na sociálnych sieťach aj o leták s informáciami pre verejnosť o tom, čo robiť, ak vo svojom okolí poznáme ženu zažívajúcu násilie a ako pomáhať bezpečne.

V neposlednom rade **sme sa virtuálne stretli aj s aktívnymi ľuďmi, organizáciami a kultúrnymi centrami v Košiciach**, aby sme spoločne hovorili o tom, či existuje záujem a možnosti hľadať spôsoby, ako tému násilia na ženách a aj samotnú kampaň 16 dní aktivizmu dostať viac do povedomia ľudí v Košiciach a viac ich do nej zapojiť. Toto stretnutie prinieslo viacero nápadov a najmä záujem ľudí, aby to tak v budúcnosti bolo.

Súčasťou aktivít v rámci kampane 16 dní aktivizmu boli aj už spomínaný workshop „Vždy v prvej línii“ a prvé stretnutie slovenských a českých ženských organizácií z Bezpečnej ženskej siete a koalície NeNa.

Kampaň považujeme za úspešnú napriek sťaženým podmienkam. **Celkovo mala cez sociálne siete dosah na 296 000 ľudí.**

ŠPECIFICKÉ SLUŽBY

pre ženy zažívajúce násilie a ich deti

Ak potrebujete pomoc, kontaktujte nás na týchto telefónnych číslach

NÁRODNÁ LINKA PRE ŽENY
nonstop

0800 212 212

PORADENSKÉ CENTRÁ	BEZPEČNÉ ŽENSKÉ DOMY
FENESTRA, Košice 0911440808 PO-PIA: 9:00-16:00 HANA, Spišská Nová Ves 0903404483 PO-PIA: 9:00-17:00 POMOC RODINE, Michalovce 0911084473 PO-PIA: 7:30-15:30	KOTVA, Trebišov 056/6723114 MYMAMY, Prešov 0911444991, 0903802227
MYMAMY, Prešov 0911444991, 0903802227 PO-PIA: 8:00-17:00 MYMAMY, Bardejov 0911599299 ŠT-PIA: 8:00-17:00 PROGRESFEM, Poprad 0919235820 PO-PIA: 8:00-16:00	ANIMA, Liptovský Mikuláš 0905941080 BRIEŽDENIE, Martin 0919037700
ANIMA, Liptovský Mikuláš 0905941080 PO-PIA: 7:00-15:30 NÁRUČ, Žilina 0918185576 PO-PIA: 08:00-15:00 NÁRUČ, Čadca 0907840552 PO-PIA: 08:00-15:00 ŽENA V TIESNI, Martin 0907346374 PO-PIA: 8:00-16:00	CSS KA, Krupina 0944013112 LUNA, Trenčín 0908466100
CSS KA, Krupina 0944013112 PO-PIA: 7:30-15:30	CENTRUM SLNIEČKO, Nitra 0917545808
ALIANCIA ŽIEN SLOVENSKA, Trenčín 0907242778, nonstop LUNA, Trenčín 0908466100 PO-PIA: 8:00-17:00 ŽENY POMÁHAJU ŽENAM, Partizánske 0910101709 PO, UT, ŠT: 8:00-16:00 ST: 8:00-17:00 PIA: 8:00-15:00	BRÁNA DO ŽIVOTA, Bratislava 0915439245, 02/62410469 NÁDEJ, Bratislava 0905463425 DOMOV DÚHA, Bratislava 0918924247
CENTRUM SLNIEČKO, Nitra 0917545808 PO-PIA: 7:30-16:00	Sme tu pre ženy stále, aj počas pandémie COVID-19 #vzdyvprvejlinii
ALIANCIA ŽIEN SLOVENSKA, Trnava 0948388152 PO-PIA: 8:00-20:00	
ALEJ, Bratislava 0911417778 PO-PIA: 9:00-16:00 ALIANCIA ŽIEN SLOVENSKA, Bratislava 0903519550, nonstop BRÁNA DO ŽIVOTA, Bratislava 0915439245, 02/62410469 PO-PIA: 8:00-16:00 NÁDEJ, Bratislava 0905463425 PO-PIA: 08:00-18:00 ŽENY ŽENAM (UNIA MATERSKÝCH CENTIER), Bratislava 0915930831 PO-NE: 8:00-20:00	

04.12.2020 / online / 15:00 – 17:00

KOŠICE
hlavné mesto 0 tolerancie násilia na ženách

KOŠICE

MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Špecifické služby pre ženy zažívajúce násilie a ich deti sú poskytované v rámci projektu "Bezpečná budúcnosť" financovaného z rozpočtu Ministerstva spravodlivosti SR. Projekt je realizovaný v spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti. Všetky služby sú poskytované zdarma a sú dostupné 24 hodín denne.

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY AKTIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

PREHLAD PROJEKTOV REALIZOVANÝCH V ROKU 2020

**Zlepšenie prístupu žien
zažívajúcich násilie k
špecifickým podporným
službám v Poradenskom centre
Fenestra a zvyšovanie ich kvality
(2019 - 2022)**

Cieľom projektu je prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie. Cieľovou skupinou projektu sú ženy zažívajúce násilie zo strany súčasných alebo bývalých manželov alebo partnerov. Ciele projektu plánujeme naplniť prostredníctvom hlavnej aktivity projektu, ktorou je podpora rozvoja služieb pre obeť násilia, najmä ženy s dôrazom na personálne zabezpečenie poskytovania špecifických podporných služieb, zlepšenie prístupu žien k rôznym druhom a formám poradenstva poskytovaného v Poradenskom centre Fenestra a zlepšenie kvality ich prostredníctvom kontinuálnej evaluácie poskytovaných podporných služieb a zabezpečenia odborného rastu poradenských pracovníčok. V rámci realizácie projektu poskytneme

poradenstvo v Poradenskom centre Fenestra 294 ženám najmä z Košického samosprávneho kraja, ale podľa potreby z Prešovského a Banskobystrického kraja.

Donor: Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Our voices. Our stories. (2019 - 2020)

Cieľom projektu je pokračovať v kampaňových aktivitách zameraných na zvyšovanie povedomia verejnosti o násilí na ženách a prinášanie hlasu a skúseností žien do diskusie o tejto problematike, ako ja podporu priamej pomoci a podpory žien zažívajúcich násilie v našom poradenskom centre. V neposlednom rade je súčasťou projektu aj podpora sieťovania sa rôznych žien, ženských skupín a organizácií na Slovensku a aj v zahraničí za účelom vzájomnej podpory a spolupráce.

Donor: C&A Foundation v rámci kampane "Inspiring World 2019"

Máme dost' informácií o násilí na ženách? (2020)

Projekt bol zameraný na zvyšovanie ochrany a podpory

žien zažívajúcich násilie a dodržiavanie ich práv. Projekt mal aj niekoľko čiastkových cieľov – zvyšovanie informovanosti širokej a odbornej verejnosti o násilí na ženách, rozvíjanie spolupráce na regionálnej úrovni, podpora sieťovania a výmena skúseností občianskych iniciatív a organizácií.

Donor: Ministerstvo spravodlivosti SR. Dotačný program na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

**Poskytovanie špecializovaného
sociálneho poradenstva v
Košickom kraji (2020- 2021)**

Cieľom projektu je zvýšenie dostupnosti poskytovania bezplatného komplexného špecializovaného poradenstva ženám zažívajúcim násilie v intímnych vzťahoch a ich deťom (ďalej len násilie) a tým prispievať k prevencii a eliminácii násilia páchaného na ženách v KSK. Dostupnosť rýchlej a účinnej špecializovanej pomoci prispieva k zlepšovaniu kvality života klientky a jej detí a

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

k zmierňovaniu a/alebo odstraňovaniu závažných negatívnych dopadov násilia na ich život a tiež k prevencii vražd žien a detí v dôsledku násilia. Komplexné špecializované poradenstvo je poskytované v súlade s medzinárodnými a národnými dokumentmi s primárnym cieľom zabezpečiť bezpečie žien, posilnenie a prekonávanie sociálnej izolácie a iných závažných dopadov v dôsledku násilia.

Donor: Košický samosprávny kraj

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

FINANČNÁ SPRÁVA 2020

V roku 2020 tvorili celkové náklady organizácie 77010,80 EUR, z čoho 72,61% boli náklady potrebné na zabezpečenie pomoci a podpory pre ženy zažívajúce násilie a ich deti, 15,69% prostriedkov sme použili na aktivity zamerané na zlepšovanie podmienok v prostredí a 11,70% na rozvoj organizácie. Najvyššiu položku aj tento rok predstavovali mzdové náklady (67,24%) a náklady na propagáciu organizácie, aktivít a kampaní (13,56%). Dlhodobu nízku položku predstavujú náklady na bežnú prevádzku (režijné a komunikačné náklady, poistky a rôzne poplatky - spolu necelých 7%).

Náklady na činnosť organizácie boli v roku 2020 z 82% vykryté z verejných zdrojov a z 18% zo súkromných zdrojov a vlastnej činnosti. **Ekonomicky oprávnené náklady v zmysle zákona o sociálnych službách č. 448/2008, §67a, ods. 3 písm. g) na hodinu špecializovaného poradenstva v roku 2020 tvorili 10,49 Eur.**

Poskytovanie pomoci a podpory pre ženy zažívajúce násilie sme pokryli takmer výlučne z

prostriedkov získaných z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje; súkromné zdroje a poukázané prostriedky z podielu dane z príjmov sme použili na dofinancovanie, hlavne v rámci povinného kofinancovania. Na spolufinancovaní právnej pomoci pre klientky Poradenského centra sa podieľalo aj Ministerstvo spravodlivosti SR.

Pandemický rok 2020 predstavoval výzvu nielen pre zabezpečenie kontinuálnych poradenských služieb, ale aj na preplánovanie aktivít určených pre odbornú aj laickú verejnosť a s tým spojené nevyhnutné zmeny vo finančnom plánovaní. Tohto roku sme nepoužili žiadne prostriedky na zabezpečenie materiálu a aktivít pre verejnosť, vzhľadom na pandemickú situáciu sa všetky aktivity realizovali v online priestore. Náklady na aktivity zamerané na zlepšovanie podmienok v prostredí boli financované z dotácie Ministerstva spravodlivosti SR a dofinancované vďaka prostriedkom z poukázaných podielov dane z príjmov.

Výrazná časť prostriedkov na

rozvoj organizácie smerovala na výrobu novej webovej stránky www.fenestra.sk. Takmer nulové náklady na vzdelávanie pracovníčok vyplývajú z toho, že poradenský tím využíval príležitosti zúčastniť sa bezplatných webinárov organizovaných sesterskými organizáciami zo zahraničia.

Aj rok 2020 potvrdil, že na financovanie podporných služieb sú zdroje viazané na projekty nevhodné aj vzhľadom na neočakávané výzvy, ktoré zásadne menia podmienky realizácie projektov a nie vždy na ne dokážu donori pružne reagovať. Pandémia na jednej strane zvýraznila potrebu podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie, ktoré boli určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie, na strane druhej poukázala na ohrozenia vyplývajúce z neistého a často nedostatočného financovania týchto služieb. Ani rok 2020 nepriniesol výraznejší pokrok v príprave stabilného rámca pre udržateľné financovanie podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie zo štátnych a verejných zdrojov, bez ktorého je ich existencia ohrozená.

Jana Oleárniková, štatutárna zástupkyňa

POMOC A PODPORA PRE ŽENY
ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE

ZLEPŠOVANIE PODMIENOK V
PROSTREDÍ NA POMOC, PODPORU A
OCHRANU ŽIEN ZAŽÍVAJÚCICH NÁSILIE
A ICH DETÍ

OBČIANSKY ATIVIZMUS

PROJEKTY

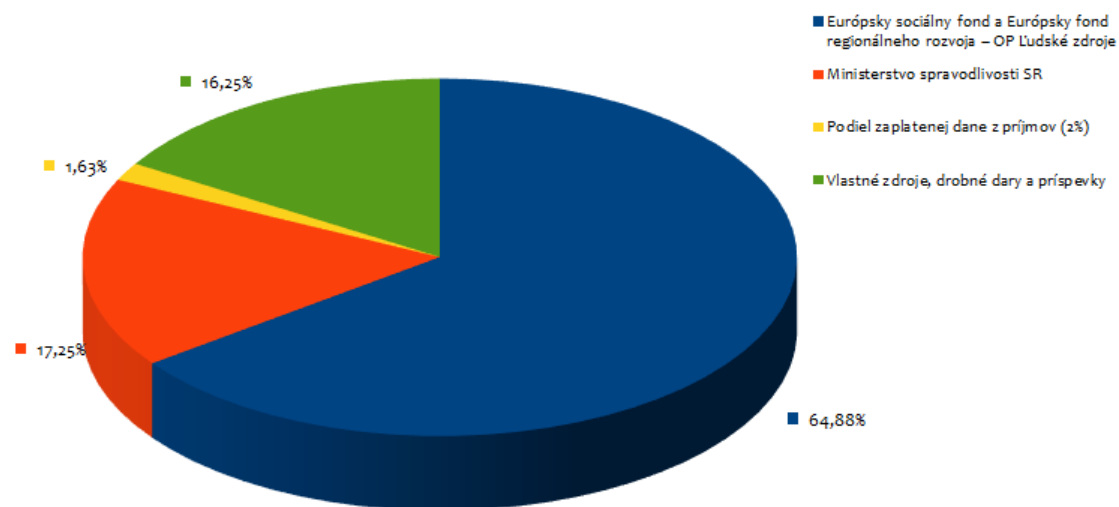
FINANČNÁ SPRÁVA

ZA FINANČNÚ PODPORU ĎAKUJEME

Náklady podľa zdrojov

Celkové náklady podľa programov a zdrojov	Zlepšovanie podmienok v			
	Celkom	Pomoc a podpora	prostredí	Rozvoj organizácie
Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja – OP Ľudské zdroje	49 961,82 €	49 961,82 €	0,00 €	0,00 €
Ministerstvo spravodlivosti SR	13 282,94 €	2 000,00 €	11 282,94 €	0,00 €
Podiel zaplatenej dane z príjmov (2%)	1 253,94 €	239,83 €	799,64 €	214,47 €
Vlastné zdroje, drobné dary a príspevky	12 512,10 €	3 718,33 €	0,00 €	8 793,77 €
	77 010,80 €	55 919,98 €	12 082,58 €	8 793,77 €

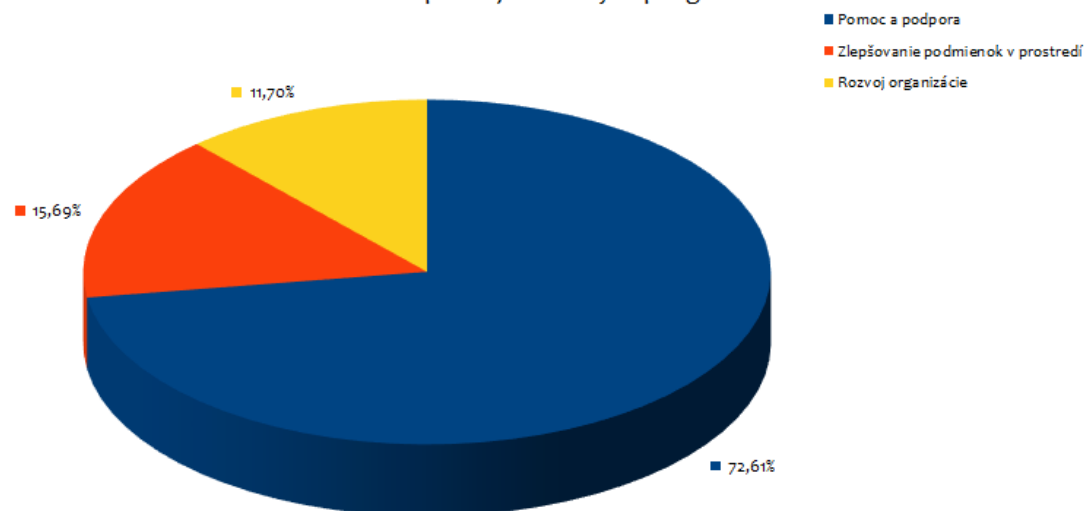
1 Podiel jednotlivých zdrojov na celkových nákladoch

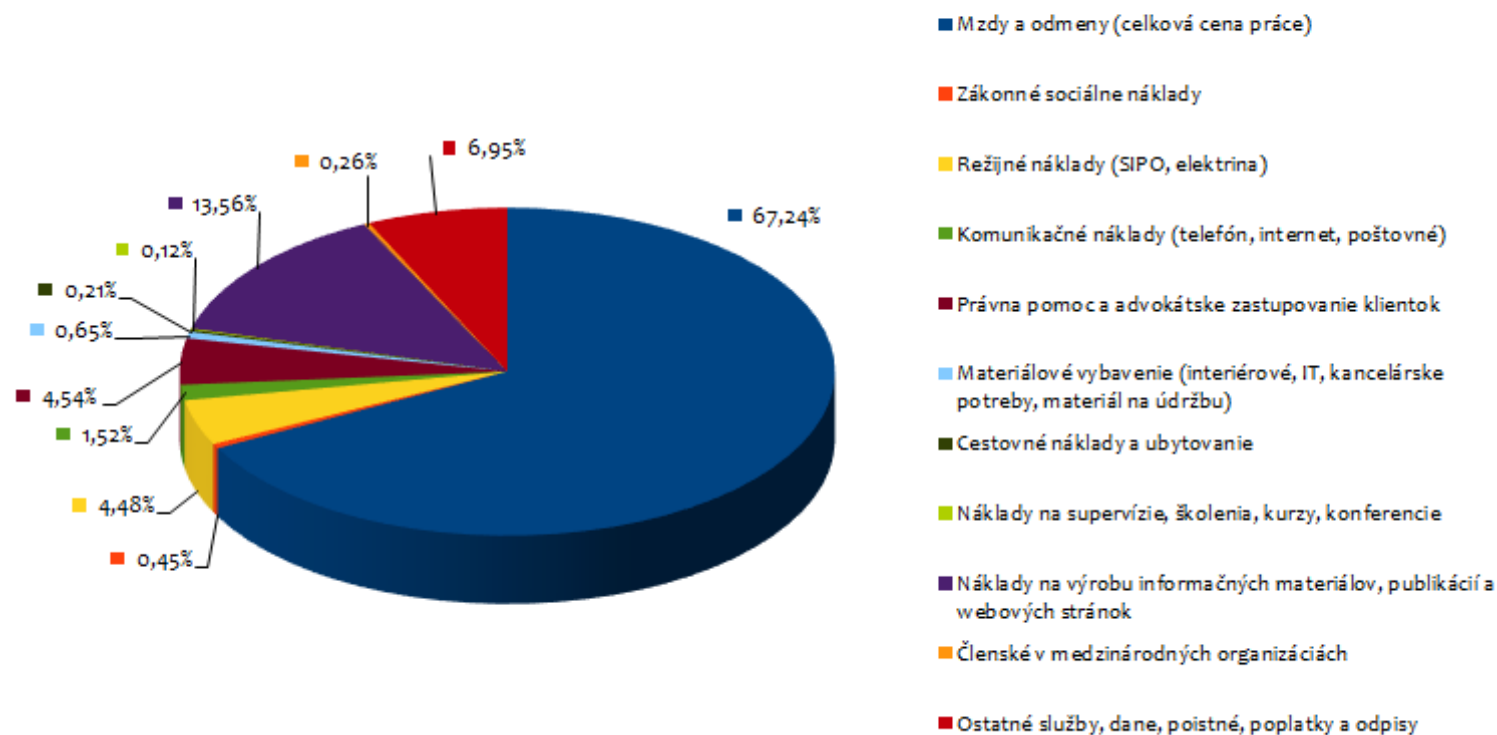
Náklady podľa programov

Celkové náklady podľa programov a položiek	Celkom	Zlepšovanie podmienok v prostredí		
		Pomoc a podpora	Rozvoj organizácie	
Mzdy a odmeny (celková cena práce)	51 784,76 €	45 972,56 €	5 812,20 €	0,00 €
Zákonné sociálne náklady	350,08 €	350,08 €	0,00 €	0,00 €
Režijné náklady (SIPO, elektrina)	3 450,52 €	3 450,52 €	0,00 €	0,00 €
Komunikačné náklady (telefón, internet, poštovné)	1 174,16 €	1 152,91 €	0,00 €	21,25 €
Právna pomoc a advokátske zastupovanie klientok	3 500,00 €	3 500,00 €	0,00 €	0,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu)	502,65 €	203,01 €	299,64 €	0,00 €
Cestovné náklady a ubytovanie	159,00 €	0,00 €	0,00 €	159,00 €
Náklady na supervízie, školenia, kurzy, konferencie	96,00 €	0,00 €	0,00 €	96,00 €
Náklady na výrobu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	10 439,54 €	0,00 €	5 970,74 €	4 468,80 €
Členské v medzinárodných organizáciách	200,00 €	0,00 €	0,00 €	200,00 €
Ostatné služby, dane, poistné, poplatky a odpisy	5 354,09 €	1 290,90 €	0,00 €	4 063,19 €
	77 010,80 €	55 919,98 €	12 082,58 €	9 008,24 €

2 Podiel nákladov podľa jednotlivých programov

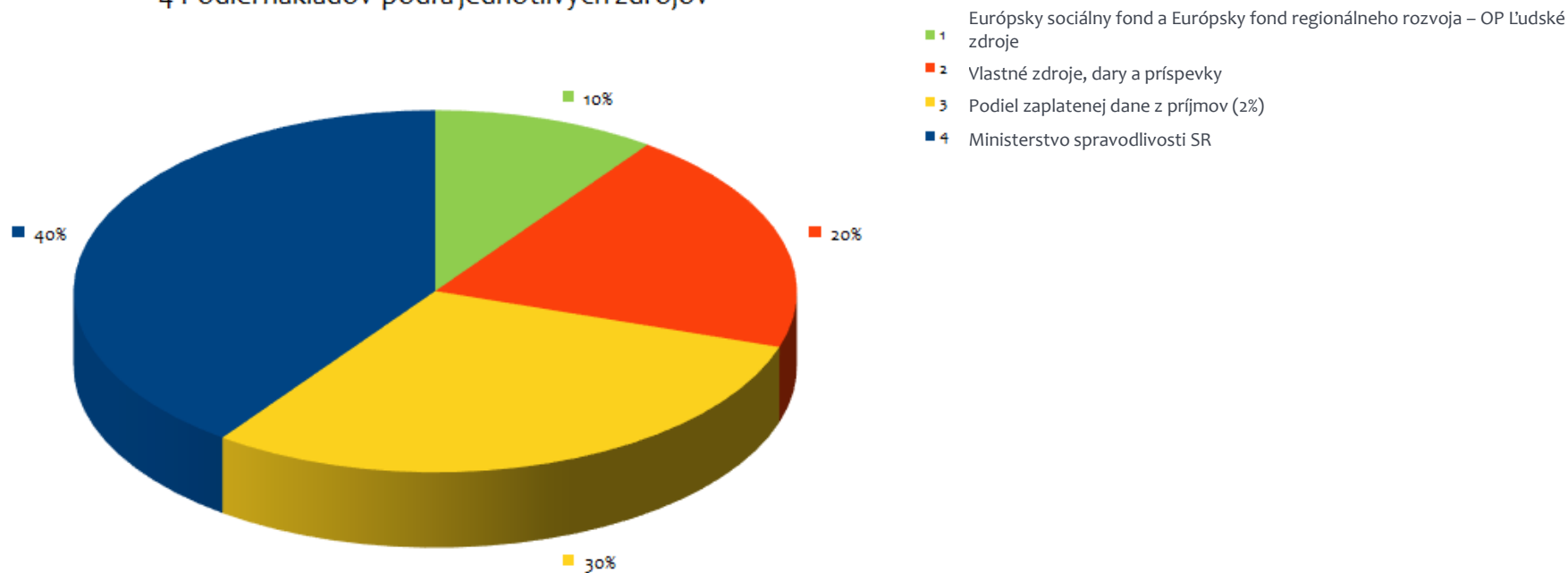
3 Podiel jednotlivých typov nákladov

Náklady na pomoc a podporu pre ženy zažívajúce násilie

	Celkom	1	2	3	4
Mzdové náklady (celková cena práce)	45 972,56 €	42 785,49 €	3 187,07 €	0,00 €	0,00 €
Zákonné sociálne náklady	350,08 €	0,00 €	350,08 €	0,00 €	0,00 €
Režijné náklady (SIPO, elektrina)	3 450,52 €	3 450,52 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Komunikačné náklady (telefóny, internet, poštovné)	1 152,91 €	1 152,91 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Právna pomoc a advokátske zastupovanie klientok	3 500,00 €	1 500,00 €	0,00 €	0,00 €	2 000,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu a hygienu)	203,01 €	0,00 €	163,18 €	39,83 €	0,00 €
Ostatné služby, dane, poistné a poplatky	1 290,90 €	1 072,90 €	18,00 €	200,00 €	0,00 €
	55 919,98 €	49 961,82 €	3 718,33 €	239,83 €	2 000,00 €

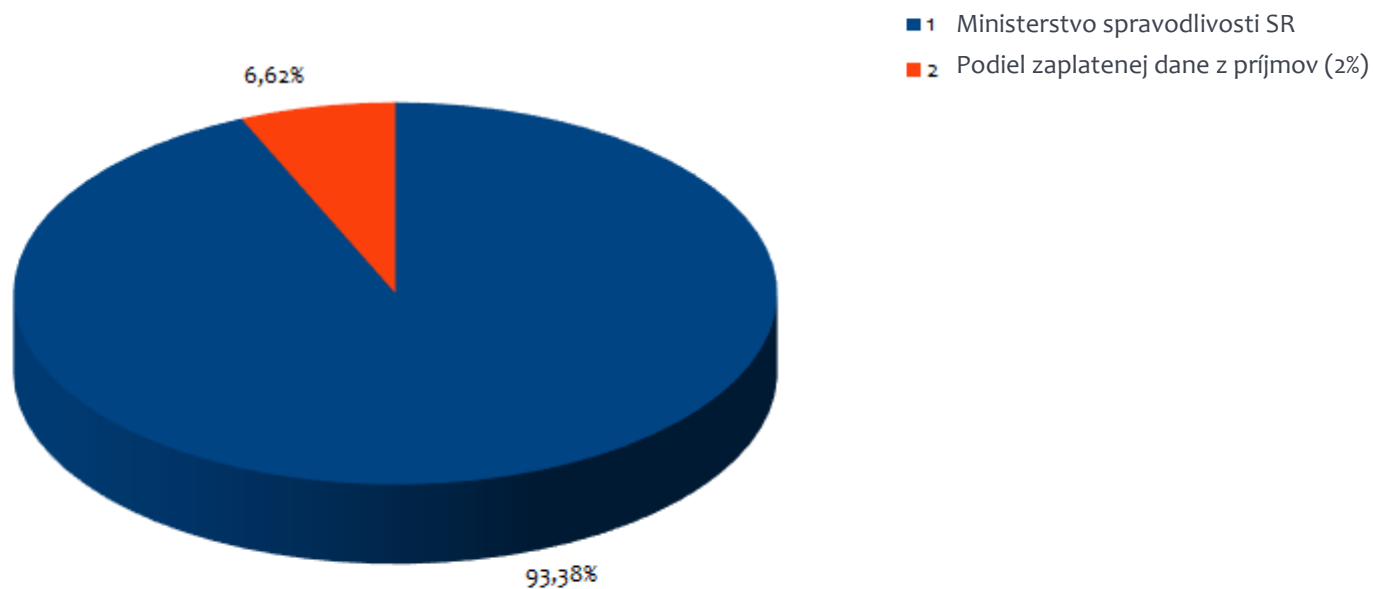
4 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Náklady na realizáciu programu na zlepšovanie podmienok v prostredí na pomoc, podporu a ochranu žien zažívajúcich násilie a ich detí

	Celkom	1	2
Mzdy a odmeny (celková cena práce)	5 812,20 €	5 812,20 €	0,00 €
Materiálové vybavenie (interiérové, IT, kancelárske potreby, materiál na údržbu a hygienu)	299,64 €	0,00 €	299,64 €
Náklady na výrobu a distribúciu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	5 970,74 €	5 470,74 €	500,00 €
	12 082,58 €	11 282,94 €	799,64 €

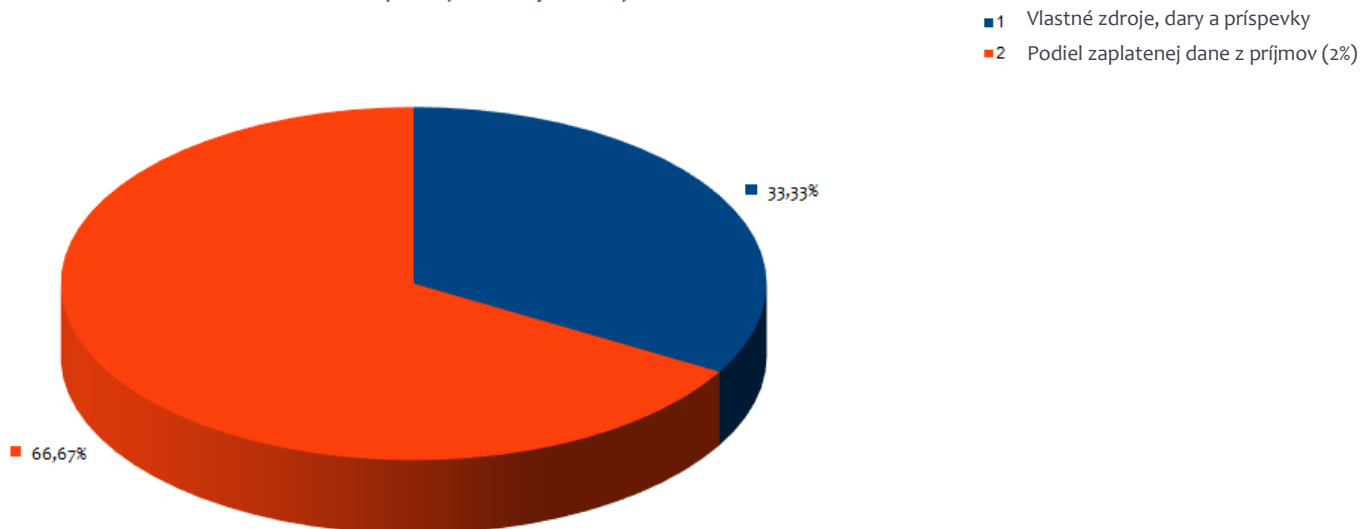
5 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Náklady na rozvoj organizácie a iné náklady

	Celkom	1	2
Náklady na supervízie, školenia, kurzy, konferencie	96,00 €	96,00 €	0,00 €
Náklady na výrobu informačných materiálov, publikácií a webových stránok	4 468,80 €	4 468,80 €	0,00 €
Poštovné	21,25 €	0,00 €	21,25 €
Ostatné služby, dane a poplatky	302,63 €	222,61 €	80,02 €
Členské v medzinárodných organizáciách	200,00 €	200,00 €	0,00 €
Cestovné náklady a ubytovanie	159,00 €	45,80 €	113,20 €
Odpisy majetku a iné ostatné náklady	3 760,56 €	3 760,56 €	0,00 €
	9 008,24 €	8 793,77 €	214,47 €

6 Podiel nákladov podľa jednotlivých zdrojov

Výsledok hospodárenia analyticky za rok 2020 za celú organizáciu

FENESTRA

IČO: 35531151

suma v EUR

Náklady

Spotreba ostatného drobného materiálu	903,62
Spotreba energie	243,67
Spotreba tovaru	364,11
Náklady na opravy a údržbu ostatné	45,60
Náklady na cestovné, ubytovanie pre zamestnancov, dobrovoľníkov	159,00
Ostatné služby	21407,78
Mzdové náklady	38381,33
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	13403,43
Zákonné sociálne náklady	350,08
Daň z nehnuteľnosti	64,60
Ostatné dane a poplatky/notárske a správne poplatky	61,72
Poistné	293,81
Bankové poplatky	299,50
Platby DPH	105,75
Sankčné poplatky	5,00
Odpis HIM a NIM	721,80
Poskytnuté členské príspevky	200,00

Náklady celkom**77010,80****Výnosy**

Výnosy z hlavnej činnosti	650,00
Výnosy za služby z vedľajšej činnosti/poštovné, balné	3,00
Výnosy z predaja tovaru/vedľajšia činnosť	571,00
Iné výnosy, vratky	851,00
Prijaté príspevky od iných organizácií	7843,72
Prijaté príspevky od fyz.osôb	455,61
Príspevky z podielu zaplat. dane 2%	956,74
Dotácie (a príspevky zo ŠR a eurofondov)	65583,81

Výnosy celkom**76914,88**

Výsledok hospodárenia

- 95,92

Stav a pohyb majetku a záväzkov za rok 2020

Druh majetku	stav k 31.12.2019	stav k 31.12.2020	rozdiel oproti r.2019
Dlhodobý hmotný majetok	6247,49	5525,69	-721,80
Materiál	85,00	85,00	0,00
Tovar	2995,16	2631,05	-364,11
Poskytnuté prevádzkové preddavky	1813,05	1052,05	-761,00
Finančný majetok krátkodobý (banka+pokladňa)	44968,65	61600,23	16631,58
Pohľadávky (granty, príspevky)	212000,61	109742,78	-102257,83
Položky čas. rozlíšenia (aktíva)	81,42	81,37	-0,05
Aktíva spolu	268191,38	180718,17	-87473,21
Základné imanie (vytvorené z min. ziskov a strát)	2578,09	2578,09	0,00
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov	6201,05	6573,20	372,15
Výsledok hospodárenia	372,15	-95,92	-468,07
Krátkodobé záväzky(faktúry, mzdové a odvod.záv., vratky príspevkov)	33881,63	2952,42	-30929,21
Dlhodobé záväzky (zo sociál. fondu)	353,62	536,5	182,88
Záväzky voči účastníkom združení	7723,13	7723,13	0,00
Krátkodobé rezervy	0,00	0,00	0,00
Položky čas.rozlíšenia, rezervy (pasíva)	217081,71	160450,75	-56630,96
Pasíva spolu	268191,38	180718,17	-87473,21

Výsledovka podľa zdrojov financovania za rok 2020 v eurách

FENESTRA

IČO: 35531151

Príspevok z projektu ESF č.zml. I312041Q32401 (stredisko 11)**Náklady**

Spotreba energie	261,00
Náklady na opravy a údržbu ostatné	45,60
Ostatné služby	8622,15
Mzdové náklady	31647,00
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	11138,51
Zákonné sociálne náklady	105,60
Daň z nehnuteľnosti	64,60
Iné ostatné náklady:poistné, poplatky banke	416,41

Náklady celkom	52300,87
-----------------------	-----------------

Výnosy

Príspevok z ESF spotrebovaný	52300,87
------------------------------	----------

Výnosy celkom	52300,87
----------------------	-----------------

Príspevok od U.S.Steel (stredisko 23)**Náklady**

Mzdové náklady	369,83
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	130,17

Náklady celkom	500,00
-----------------------	---------------

Výnosy

Prijatý a spotrebovaný príspevok od U.S. Steel	500,00
--	--------

Výnosy celkom	500,00
----------------------	---------------

Použitie príspevku z 2% prijatých daní (stredisko 22)**Náklady**

Spotreba ostatného drobného materiálu	339,47
Náklady na cestovné,ubytovanie pre zamestnancov,dobrovoľníkov	159,00
Ostatné služby	835,55
Ostatné dane a poplatky/notár.p poplatky	61,72
Ostatné dane a poplatky/bankové poplatky	5,00

Náklady celkom	1400,74
-----------------------	----------------

Výnosy

Príspevky z podielu zaplat. dane 2%	1400,74
-------------------------------------	---------

Výnosy celkom	1400,74
----------------------	----------------

Výsledovka podľa zdrojov financovania za rok 2020 v eurách

Príspevok od CA Foundation/CANDA (stredisko 57)**Náklady**

Mzdové náklady	1987,50
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	699,55
Náklady celkom	2687,05

Výnosy

Prijaté príspevky od CANDA	2687,05
Výnosy celkom	2687,05

Dotácia od MS SR (stredisko 60)**Náklady**

Ostatné služby	7470,74
Mzdové náklady	4377,00
Zákonné sociálne poistenie a zdr. poistenie	1435,20
Náklady celkom	13282,94

Výnosy

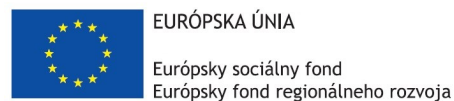
Dotácie (a príspevky zo ŠR a eurofondov)	13282,94
Výnosy celkom	13282,94

Použitie vlastných zdrojov/ drobné dary a príspevky (stredisko 99)**Náklady**

Spotreba ostatného drobného materiálu+ostatné nákupy	546,82
Ostatné služby	3874,41
Zákonné sociálne náklady	244,48
Iné ostatné náklady	195,77
Odpis HIM a NIM	721,80
Poskytnuté príspevk.iným účt.jednotkám/členské	200,00
Náklady celkom	5783,28

Výnosy

Iné ostatné výnosy(preplatky zdrav.poist', vratky)	851,00
Príjmy z hlavnej činnosti	650,00
Prijaté príspevky od iných organizácií	3826,67
Prijaté príspevky od fyz.osôb	455,61
Výnosy celkom	5783,28

Ďakujeme aj všetkým individuálnym darcom a darkyniam, ktoré nás v roku 2020 podporili finančným alebo nefinančným darom. Naše poďakovanie patrí aj všetkým ostatným ľuďom, ktorí sa dobrovoľne zapojili do našich aktivít alebo ich nejakým spôsobom podporili.